

2012BEM23 Beantwoording vragen inzake Dienstauto's

Van: Gedeputeerde Van Lunteren

Aan: de fracties van de PVV, PvdA en SP

Onderwerp: beantwoording vragen van PvdA, SP en PVV inzake dienstauto's

Datum: 2 februari 2012

Vraag 1.

In de persverklaring van 13 jan staat: "In het artikel in het Utrechts Nieuwsblad wordt ten onrechte gesuggereerd dat de commissaris der Koningin van Utrecht privé gebruik mag maken van de dienstauto. De provincie Utrecht verbiedt nadrukkelijk het gebruik van de dienstauto voor privéritten." Betekent dit concreet dat de Commissaris en de gedeputeerden nooit met de dienstauto privé of naar niet-qq nevenfuncties reizen?

Antwoord

Op grond van een wijziging van het Rechtspositiebesluit commissarissen van de Koning hebben GS besloten deze rijksregeling toe te passen en de commissaris toe te staan van de dienstauto gebruik maken voor het ondernemen van dienstreizen ten behoeve van niet ambtsgebonden nevenfuncties. Analoog hieraan is tevens besloten deze regeling op de gedeputeerden van toepassing te verklaren. Het is niet toegestaan de dienstauto voor andere niet zakelijke doeleinden in te zetten en dit gebeurt dus ook niet. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft dit in haar beantwoording op de Kamervragen van het lid Van Raak (SP) over vergoedingen aan de commissaris van de Koningin van de provincie Utrecht (zie bijlage) bevestigd.

Vraag 2.

Indien de dienstauto's niet privé worden gebruikt, waarom ziet de fiscus dan wel aanleiding om het autogebruik als privé te kwalificeren en zo een bijtelling op te leggen?

Antwoord

Na gesprekken met de Belastingdienst hebben wij er zelf voor gekozen van deze mogelijkheid gebruik te maken, omdat er herhaaldelijk onduidelijkheid was over onze rittenadministratie (onder meer doordat er gebruik werd gemaakt van twee dienstauto's ten behoeve van zes gedeputeerden). Als overheid willen wij geen problemen met de belastingdienst en geen risico lopen op hoge naheffingen en boetes. Bovendien konden wij door gebruik te maken van deze regeling de ambtelijke inzet op het bijhouden van de rittenadministratie beperken, omdat we nu alleen de kilometers die worden gereden naar bijeenkomsten van niet ambtsgebonden nevenfuncties bij hoeven te houden.

Vraag 3.

In de persverklaring schrijft u dat privégebruik van de dienstauto niet is toegestaan. In artikel 10.4 van de Gedragscode voor gedeputeerde Staten is echter bepaald dat gebruik van de dienstauto tbv een niet qq functie wel is toegestaan. Bent u met de belastingdienst van mening dat reizen naar niet qq-nevenfuncties een privéaangelegenheid is? En zo nee, waarom niet?

Antwoord

Met deze regeling worden er nog steeds geen privéritten gemaakt. Wel wordt er, zoals vastgelegd in uw besluit van 22 maart 2010 (op grond van de landelijke regeling), een uitzondering gemaakt voor ritten van de bestuurders naar niet ambtsgebonden nevenfuncties. De Belastingdienst kwalificeert dit als privégebruik. Echter, de Minister hanteert een ruimtere interpretatie van het begrip 'zakelijk gebruik' (zie de beantwoording van de Kamervragen). Overigens zijn naar de instanties waar deze ritten naartoe zijn gemaakt een factuur voor de reiskosten gestuurd.

Vraag 4.

Indien u een andere opvatting heeft dan de belastingdienst over het al dan niet privégebruik, waarom wordt er door betrokkene(n) dan geen bezwaarschrift tegen de belastingaanslag ingediend en is er gekozen voor een compensatie op kosten van alle andere belastingbetalers?

Antwoord

Zoals hierboven aangegeven is er geen andere opvatting en hebben we deze keuze zelf gemaakt na overleg met de belastingdienst. Over dit onderwerp is landelijk fors gediscussieerd en is vervolgens een landelijke regeling getroffen hoe om te gaan met deze materie (zie KB wijziging rechtspositiebesluiten i.v.m. fiscaliteit dienstauto's t.b.v. commissarissen der koningin, gedeputeerden en burgemeesters).

Vraag 5.

In de persverklaring wordt verwezen naar een besluit van PS van 22 maart 2010. Waarom bent u van mening dat dit besluit ook van toepassing zou zijn op de commissaris? Het besluit betrof immers de Verordening rechtspositie gedeputeerden, staten- en commissieleden provincie Utrecht.

Het besluit van 22 maart 2010 betreft ook de wijziging van de Gedragscode GS, op grond waarvan het gebruik van de dienstauto door de cvdK en de gedeputeerden ook voor niet-qq-nevenfuncties is toegestaan.

Antwoord

De cvdK is in tegenstelling tot de gedeputeerden rijksambtenaar. Op hem is van toepassing het Rechtspositiebesluit commissarissen van de Koning waarin hetzelfde is geregeld ten aanzien van de compensatie van de fiscale gevolgen van het gebruik van dienstauto's als in de Verordening rechtspositie gedeputeerden etc. Deze verordening is overigens gebaseerd op het Rechtspositiebesluit statenleden, gedeputeerden en CvdK.

Vraag 6.

In de persverklaring schrijft u dat - indien de dienstauto voor afspraken die voortkomen uit niet qq nevenfuncties wordt gebruikt - "de regeling" voorschrijft dat er in deze gevallen een rekening gestuurd zal worden naar de bestuurder ofwel de instantie waarvoor de nevenfunctie uitgeoefend wordt. Waarom wordt de bijtelling van de dagelijks bestuurder dan niet in zijn geheel in rekening gebracht bij de externe organisaties? En welke "regeling" bedoelt u? Krijgt de commissaris naast de neveninkomsten zelf ook nog reiskosten vergoed van de externe instanties?

Antwoord

In de GS-vergadering van 23 maart 2010 is afgesproken dat de reiskosten voor zover als mogelijk in rekening worden gebracht bij de bezochte organisaties. Daarnaast is afgesproken

dat indien er een reiskostenvergoeding wordt ontvangen, deze in de provinciale kas gestort zou worden. Van een dergelijke vergoeding is echter geen sprake.

Het rijden naar de niet-ambtsgebonden nevenfuncties is zoals hierboven aangegeven niet de enige reden voor het kiezen voor de bijtelling. Het zou dan ook niet in verhouding staan om deze kosten geheel op de externe instanties te verhalen.

Vraag 7. Hoe zit het met de ambtelijke kosten (inzet chauffeurs, planning, secretariaat) ten behoeve van de inzet voor niet qq-nevenfuncties? Worden deze ook doorberekend aan de externe organisaties? Zo ja, dan krijgen wij graag een afschrift van de facturen en zo nee, waarom niet?

Antwoord

Voor doorbelasting van deze kosten naar de desbetreffende organisaties maken we gebruik van een vaste kilometerprijs (€ 1,04). Deze prijs is op basis van afschrijving, brandstof en chauffeur.

Zoals in het antwoord op vraag zes reeds is aangegeven worden eventuele reiskostenvergoedingen voor de ritten naar niet ambtsgebonden nevenfuncties in de provinciekas gestort. Van een dergelijke vergoeding is echter geen sprake. Daarnaast is afgesproken dat wanneer er geen sprake is van een reiskostenvergoeding, de reiskosten in rekening worden gebracht bij de bezochte organisatie. Omdat dit tot nu toe ten onrechte nog niet gebeurd was, hebben wij dit deze week alsnog gedaan. De facturen treft u aan in de bijlage.

Vraag 8.

Wie heeft wanneer besloten tot compensatie van de Commissaris? Is dat een generiek besluit of een jaarlijks terugkerend specifiek besluit? Graag ontvangen wij een getekend exemplaar van deze besluiten en de bijbehorende aanvragen door Commissaris en/of ambtelijke voorstellen.

Antwoord

De fiscale bijtelling tbv de cvdK stoelt op het Rijksrechtspitatiebesluit commissarissen van de Koning. Het gebruik van de dienstauto's en de fiscale compensatie voor gedeputeerden is op voorstel van GS besloten in de PS-vergadering van 22 maart 2010. Daartoe is een statenvoorstel tot wijziging van de Verordening Rechtspositatiebesluit statenleden, gedeputeerden en CvdK voorgelegd. Het betreft een generiek besluit dat niet jaarlijks behoeft te worden genomen.

Vraag 9.

Waarom bent u van mening dat het redelijk is dat de bijtelling blijkbaar een publieke zaak is die uit publiek geld gecompenseerd moet worden terwijl de neveninkomsten die daar tegenover staan (en die de oorzaak van de bijtelling zijn) een privé aangelegenheid zijn?

Antwoord

Deze regeling is een uitwerking van een door het Rijk gestelde mogelijkheid. Bij het GS-besluit over de toepassing van de regeling hebben drie overwegingen ten grondslag gelegen:

- 1. Het risico dat ondanks het bijhouden van rittenstaten er een kans op naheffing en boete bleef bestaan*
- 2. Het opheffen van de administratieve rompslomp van het bijhouden van rittenstaten*

3. *De kosten van de ambtelijk ondersteuning voor het bijhouden van de rittenstaten*

Aangezien er buiten de reizen naar de niet ambtsgebonden nevenfuncties geen sprake is van privégebruik en dit ook niet de aanleiding is van het kiezen voor deze regeling, hoeven de bestuurders de belasting hierover (ten gevolge van de bijtelling) niet zelf te betalen.

Vraag 10.

“De commissaris houdt geen cent aan deze regeling over en mag zich niet privé rond laten rijden in de dienstauto”, aldus uw woordvoerder. Hebben wij goed begrepen dat de commissaris ca 30.000 euro per jaar neveninkomsten geniet en vervolgens ruim 24.000 euro bruto extra salaris door de provincie krijgt uitgekeerd om de belastingaanslag op de dienstauto te compenseren? Hoe kunt u dan volhouden dat de commissaris “geen cent overhoudt aan deze regeling”. Indien er geen compensatie zou plaatsvinden zou de commissaris immers 52% (ib tarief) van 23.000 (25% cataloguswaarde BMW) = € 11.960 inkomstenbelasting verschuldigd zijn.

Antwoord

De brutoering van de compensatie van de fiscale bijtelling dient om de verschuldigde loonbelasting over deze bijtelling te compenseren. Dat betekent dat de fiscale bijtelling, noch de gebruteerde vergoeding een verhogend effect hebben op het netto loon van de commissaris. Hij ontvangt dus nog precies hetzelfde salaris op zijn bankrekening als voor deze regeling. Hetzelfde is van toepassing op de gedeputeerden.

Vraag 11.

Wij constateren dat er kennelijk sprake is van een gebruteerde vergoeding. Bent u bekend met het Koninklijk Besluit (gepubliceerd in de Staatscourant op 12 januari 2011) waarin deze bruteringsmogelijkheid is geschrapt uit artikel 8b van het rechtspositiebesluit voor de Commissarissen van de Koning?

Antwoord

Ja. Uit artikel 8b is het woord ‘gebruteerde’ geschrapt, met het oog op de invoering van de nieuwe werkkostenregeling. Indien de werkkostenregeling bij een provincie al is ingevoerd, moeten vergoedingen netto in plaats van gebruteerd worden uitgekeerd. Als de werkkostenregeling nog niet is ingevoerd, moeten vergoedingen nog steeds gebruteerd worden uitbetaald. Dit blijkt uit de circulaire van 8 maart 2011 (kenmerk 2011-2000023080) van de minister van BZK.

Omdat de provincie Utrecht de werkkostenregeling nog niet heeft ingevoerd is de vergoeding voor het gebruik van de dienstauto gebruteerd uitgekeerd.

Vraag 12.

Leidt de gebruteerde compensatie tot een hogere pensioenopbouw voor de commissaris? En zo ja, hoe valt dit te rijmen met de uitspraak dat de commissaris “geen cent overhoudt aan de regeling”?

Antwoord

Nee, de fiscale bijtelling en de compensatie zijn geen onderdeel van de pensioengrondslag en leiden dus niet tot een hogere pensioenopbouw of hogere pensioenuitkering.

Vraag 13.

Artikel 8b van het rechtspositiebesluit voor de Commissarissen van de Koning bepaalt dat GS kunnen besluiten tot compensatie over te gaan. Utrecht is de enige van de 12 provincies waarin dit volgens onze informatie gebeurt. Wat is de motivatie geweest van GS om de Commissaris financieel te compenseren voor de financiële gevolgen die voortvloeien uit privé keuzes en die tevens privé inkomsten voor hem opleveren?

Antwoord

De voornaamste motivatie betrof het risico dat ondanks het bijhouden van rittenstaten er een kans op naheffing en boete bleef bestaan, de administratieve rompslomp en de kosten van de ritten- administratie. Zie ook de beantwoording van vraag 9.

Vraag 14.

Zijn er ook gedeputeerden die op een vergelijkbare of andere wijze gecompenseerd worden of zijn voor het privé gebruik van de dienstauto? Kunt u daarvan een overzicht verschaffen

Antwoord

Op grond van het PS-besluit van 22 maart 2010 geldt de fiscale bijtelling en een compensatie daarvan ook voor gedeputeerden. Dit was niet in verband met privégebruik, maar vanwege de discussie met de fiscus over de rittenadministratie. De gedeputeerden hebben geen vergelijkbare nevenfuncties als de commissaris en maken derhalve daarvoor geen gebruik van de dienstauto.

Vraag 15.

Bent u bekend met het systeem dat het college van B&W van Utrecht hanteert mbt het gebruik van de dienstauto's en dat niet leidt tot bijtelling? Bent u voornemens een dergelijk systeem ook bij de provincie te onderzoeken teneinde de hoge kosten voor compensatie van bijtelling in de toekomst te voorkomen? En zo nee, waarom niet?

Antwoord

Het systeem van de gemeente Utrecht is dezelfde als het systeem dat de provincie gehanteerd heeft tot 2010. Via een black box in elke dienstauto werd tot dat jaar elke rit geregistreerd. Dit leverde echter vragen op van de belastingdienst. Vanwege de eerder genoemde redenen zijn wij toen overgestapt op de huidige regeling.

In het statenvoorstel hebben we met elkaar afgesproken om de regeling elk jaar te evalueren. Deze evaluatie zal nog voor de zomer plaatsvinden. Momenteel is de portefeuillehouder in gesprek met de Belastingdienst om ervoor te zorgen dat hij dan alle mogelijke opties op tafel heeft, zodat er afgewogen en op basis van de juiste overwegingen besloten kan worden. Daarbij zal worden betrokken dat de gedeputeerden geen gebruik maken van de dienstauto voor niet ambtsgebonden nevenfuncties (zie statenbrief van 27 januari 2012).

Vraag 16.

De bijtelling, en ook de daarmee samenhangende benodigde compensatie, begint bij de catalogusprijs van de dienstauto's. De dienstauto's van de provincie Utrecht zijn met 85.000 euro p/stuk aan de dure kant. Is, met het oog op kostenbesparing, e.e.a. voor u mede aanleiding om –binnen het eisenpakket - de volgende keer te kiezen voor goedkopere dienstauto's? En zo nee, waarom niet?

Antwoord

Gedeputeerde van Lunteren heeft in uw vergadering van 31 oktober jl. toegezegd bij het aflopen van het huidige leasecontract per 31-12-2012 zoveel mogelijk te streven naar de aanschaf van dienstauto's met de voorwaarden zoals genoemd in motie 4.

Vraag 17.

Kunt ons kopieën verstrekken van de facturen die naar externe instanties zijn verstuurd voor het gebruik van de dienstauto sinds 2007?

Antwoord

Ja, zie bijlage.

Vraag 18.

Wij realiseren ons dat er sprake is van gecompliceerde wet- en regelgeving en dat mogelijk regelingen en besluiten, waarschijnlijk onbedoeld, achteraf gezien onwenselijk op elkaar kunnen inwerken of uitwerken. Nu u zich uitvoerig in deze materie hebt verdiept: welke onwenselijke situaties, vergoedingen, compensaties etc. zijn er naar uw oordeel en welke stappen gaat u zetten om tot reparatie te komen?

Antwoord

In het statenvoorstel hebben we met elkaar afgesproken om de regeling elk jaar te evalueren. Deze evaluatie zal nog voor de zomer plaatsvinden. Momenteel is de portefeuillehouder in gesprek met de Belastingdienst om ervoor te zorgen dat hij dan alle mogelijke opties op tafel heeft, zodat er afgewogen en op basis van de juiste overwegingen besloten kan worden. Daarbij zal worden betrokken dat de gedeputeerden geen gebruik maken van de dienstauto voor niet ambtsgebonden nevenfuncties. (zie antwoord op vraag 15 en de statenbrief van 27 januari 2012)